

POESIA

Jordi Llavina
Ermita

Meteora

Jordi Llavina

Ermita

Fotografies **Josep Massana**

Epíleg **Mònica Miró i Vinaixa**

Editorial
Meteorα

Col·lecció: Mitilene, 45
Direcció: Jordi Cervera

ERMITA

© Jordi Llavina Murgadas, 2017

Reservats tots els drets d'edició per

© Editorial Meteora, SL

Barcelona

www.editorialmeteora.cat

contacte@editorialmeteora.com

Primera edició: novembre de 2017

ISBN: 978-84-946982-3-1

Dip. Leg.: B.24828-2017

Fotografies: © Josep Massana

Epíleg: © Mònica Miró i Vinaixa

Disseny gràfic: Meteora, serveis editorials

Impressió: Liberdúplex, Sant Llorenç d'Hortons

SENSE L'AUTORITZACIÓ ESCRITA DE L'EDITOR, QUEDA RIGOROSAMENT PROHIBIDA,
SOTA LES SANCIONS ESTABLERTES PER LA LLEI, LA REPRODUCCIÓ TOTAL O PARCIAL D'AQUESTA OBRA
A TRAVÉS DE QUALSEVOL PROCEDIMENT MECÀNIC O ELECTRÒNIC,
INCLOENT-HI LA REPROGRAFIA, LA DIFUSIÓ PER XARXES TELEMÀTIQUES
I LA DISTRIBUCIÓ D'EXEMPLARS D'AQUESTA EDICIÓ
MITJANÇANT LLOGUER O PRÉSTEC PÚBLICS.

Ermita

A Marta Sagarra

*Si vols estendre
pels amples horitzons de la muntanya
l'esguard contemplatiu, ans de pujar-hi
recorre pam a pam tota la terra
que des del cim dominaràs; atura't
al comellar, al bosc; guaita la mina,
saluda els nius humans; vulles conèixer
la clapa de verdor si és blat o és ordi;
i aixís, escorcollant cosa per cosa,
a la contemplació ton ull prepara.*

JOAN ALCOVER

*Et là-haut, dans la lumière immense,
Nous nous sommes trouvés en pleurant
Ô mon cher compagnon de silence!*

PAUL VALÉRY

*Hundo la mano en la memoria, palpo
sus calientes rincones y sus pliegues
más húmedos, buscándome.*

CARLOS BARRAL

5

Torno a pujar, tants anys després,
sol, a l'ermita de sant Pere.
Ni un alè d'aire, i un sol cru
de juliol que em deixarà
coents el coll i les espatlles
—al vespre, em tocarà patir
el formigueig de la cremor:
la pell, que sembla que bategui
com la del cor (i hauré de planye'm
d'haver enfilat tors nu el pendent).
I tanmateix és sols així
que, a voltes, ens sentim el cos:

10

15 pels múscles encetats, desperts,
vetllant una ànima adormida
(i ara no m'haig de referir
a malalties rigoroses
que fan del cos fosca pastura:
tumors i plagues, càncers, úlceres)—.
De nou, segueixo aquella senda
20 que havia pres tantes vegades:
llavors, però, jo era molt jove,
i els garrofers, fragant capçada,
d'on abastàvem el fruit fosc
per rosegar un xic de dolçor,
25 i els pins ferits d'escorça on dúiem
—tot imitant, inconscients,
l'incrèdul sant Tomàs— dos dits
per envescar-nos amb resina
la pell del clot de la mà esquerra
30 —amb l'altra, capturàvem, àvids,
algun insecte, al vol o a terra,
amb l'objectiu d'empresonar-l'hi—,
i les alzines centenàries,
que dècades de vent decanten,
35 i els roures alts d'aquest vessant

Garrofers

de la muntanya des del qual
pots albirar, a un tir de ballesta,
l'altre vessant —de la Mussara—,
feien, també, tots aquests arbres,
40 molts anys abans, l'ombra més jove
en l'espai blanc i extens del temps.
I he vist un esquirol que duia
una avellana encara verda
embolicada amb la caputxa
45 ben arrapada, i he sentit
arreu el cor de les cigales,
que és la salmòdia de l'estiu
i l'himne assedegat dels dies
de més sopor de la canícula
50 (Machado —l'immortal— del cant
de les cigales, tan monòton,
va dir en un dels seus versos que era
un so «entre metal y madera»).

I tot això m'ha fet pensar
55 que som molt lluny dels animals
que viuen en la llibertat
dels boscos, dels barrancs, dels trossos;
i tot plegat m'ha fet concloure

Cigales

60 que som ben lluny d'aquesta vida
que a l'alba veus florir en els marges,
en un tou verd, i que, a la tarda,
ja haurà caigut marcida a terra.
Tan vagarós, m'he preguntat
què ho fa, que tinguin alguns arbres
65 dos gèneres; que això canviï
segons si un *oliver* fa arrels
al sud o creix una *olivera*
a la part nord d'aquest país.
¿Per què alguns cops n'he dit *pomera*
70 i uns altres cops m'ha abellit més
dir-ne *pomer*? ¿Per quins set sous
hi ha uns arbres que no tenen més
que un gènere: *morera* i *plàtan*?
¿Per què, d'aquest darrer, se'n diu
75 com de la fruita que no fa?
Si n'és, la llengua, d'arbitrària
—pensava jo, tot ascendint
pel dret camí que du a l'ermita—!
Quan sigui dalt, podré albirar,
80 en primer terme, la ciutat
de Reus —i, encara més ençà,

Contrada

el poble d'Almoster, que em du
records plaents de tants estius
en què menjàvem per sopar
85 les millors coques amb recapte
que ha sabut fer la mà d'un home
i que han sortit mai de cap forn—,
i sé que, al fons, tocant a mar
—que ara una gasa de calitja
90 deu mig velar—, l'antiga Tàrraco
aguanta, ferma, amb arrels fondes
i el seu brancam de pedra clara.
Que diferents aquells carreus
de la pedrera alba del Mèdol
95 —volums massissos, estructura—
d'aquesta llicorella pobra
que em vaig trobant en la pujada
i que només ens serviria
per fer el llosat d'una cabana,
100 però no pas cap monument
ni fonaments per a una casa!
Però és la pedra del camí
que mena a Sant Pere del Puig,
i me l'estimo, laminosa,

Llicorella

105 com també estimo, engrunadissos,
alguns records petits de vida:
ara em ve al cap que, essent molt jove,
anys de la meva adolescència,
 devia ser un dissabte fred
110 d'hivern, jo vaig endur-me a casa
un tros cairat de llicorella
collit al marge del camí.
Després de netejar-lo bé
sota el raig d'aigua d'una aixeta,
115 va fer servei durant molts anys,
damunt la taula de l'estudi,
com a pitjapapers que em duia
records d'un dia a la muntanya
i que, fidel, un si és no és
120 triangular, a mi em guardava
—domèstica àncora— de perdre
mai els papers: *la Pedra*, en deia,
amb pe majúscula, senzill
lligam amb el país d'estiu
125 que és el de les arrels maternes
—modesta i tot, hi ha una noblesa
en una pedra de pissarra:

és un hostel de les paraules,
ànima i lloc de l'escriptura!—.

130 (No em deia, aquell bocí de pedra,
memento mori, sinó *memini*).
Mentre recordo o bé rumio,
segueixo ruta amunt, i faig
una troballa: en la pols blanca

135 del meu sender, i entre uns quants còdols
—còdols que em fan pensar en un túmul—,
jau un llagost de color verd
que un negre exèrcit de formigues
ha conquerit, i ara devora

140 (la vida, sempre afamegada;
la mort, rotant d'estar ben farta!).
Veig que, en l'altura, ve un estol

de color d'ombra d'estornells.
¿Quin és el pes d'aquests ocells

145 que enfosquen l'aire amb el seu vol?
¿I el de la teva por, que sura
en l'aigua morta de la ment
o va excavant-te el pensament,
famèlica com una fura?

150 (Cal que confessi que els vuit versos

Estornells

que acabeu de llegir van néixer
lluny del camí que du a l'ermita.
També, però, van fer-se —amb rima
i tot— en un camí fressat,
155 prop de la casa dels meus fills,
tocant a l'aigua del riu Bitlles
que ja no fa moure turbines
ni bategar el cor de cap fàbrica,
el dia de Nadal del 15.)

160

I ara voldria deixar escrita
alguna cosa sobre l'aigua,
alguna cosa més que encara
no s'hagi compost mai, ni dit.
Alguna cosa, a més, que llisqui
165 —si pogués fer una cosa gràcil
i que pesés, a la vegada
(pinacle i contrafort ensems),
plena de gràcia literària!—,
que llisqui damunt l'aigua sempre
170 —aigua de vers, poema-riu—
igual que un peix de colors vius
o el reflex verd de l'espigat
fullatge esborradís d'un àlber.

Aigua